

EDITORIAL

El PP, la llengua i la llibertat d'expressio

Una vegada mes l'incongruència dels polítics populars es fa patent, en este cas en les Corts Valencianes. La diputada **Beatriz Gascó** es objecte d'atenció del diari digital catalanista **La Veu** (14/02/2018). "*Gascó s'ha queixat del mapa present a un institut de Benicàssim en el qual es mostrava una divisió comarcal dels Països Catalans*". Però aço no es lo destacable de l'actuació de la sra. Gascó, sino lo que se detalla en el titular de la notícia: "*El PPCV reconeix la unitat de la llengua per primera vegada en les Corts*".

La senyora en qüestió, en una llarga trayectoria professional –ocupant carrecs i mes carrecs directament polítics o a l'ombra de la política– no ha dubtat en rebel·lar-se contra un mapa que segurament poca pena li donava quan ocupava llocs de responsabilitat vinculats a educació en la corresponent conselleria del ram, pero accepta tranquil·lament –"No passa res, no ens queixem, ni denunciem absolutament res", dia en la seua intervenció– que pels centres educatius circulen mapes en els que es fa desaparèixer la llengua valenciana quedant enquadrada dins del català.

Gascó se mostra en este tema com a bona discipula de qui fon el seu alcalde en **Castello** i mes tart president de la **Generalitat**, el sr. **Fabra**, o del paladí cartagener que també haguérem de patir com a president, coautor del "**Pacte de Reus**" en el que sentenciava de mort al secular idioma valencià, que ni coneixia, ni usava ni li importava un no res, i també s'haurà inspirat en eixe sentiment de catalanitat llingüística en aquells dos que en una campanya nos treuen la llengua, ¿fent-nos bur-la?, els srs. **Font de Mora** i **González Pons**, o en el mateix **Camps** que tants "cenaculs" visità per a contribuir a crear la AVLI.

Si esta formació està dia si i dia també en el noticiari pels seus casos oberts en els tribunals relacionats en la corrupció, també deuria estar en el tribunal que cadascu som –a l'hora de valorar i opinar (inclus entre els seus mes fidels votants que estimen lo valencià)– per a qüestionar-la i qüestionar a uns dirigents que, com hipòcrites, mostren dos cares, una quan van a suplicar el vot, i l'atra quan s'ajunten entre ells o en uns altres partits que, tenint molt mes clar este tema de la subordinació de **Valencia** a **Catalunya**, cap d'ells, eixercint el poder, s'atreveix a subyugar-nos culturalment com ho ha fet el **Partido Popular**. ¿Qué dira d'aço el sr. **Santamaria**, que en tanta freqüència es manifesta just en el pol opost a la senyora Gascó, que fa declaracions "valencianistes" cada volta que parla i chafa de tant en tant la tribuna de **Lo Rat Penat** invitat pels seus dirigents?

Però l'agressió no només arriba des de dins,

sino també des de fora. Moltes queixes s'han fet per la forma en la que determinades televisions privades venen tractant als valencians, però l'última nos ha vingut directament de la televisió pública, de **Radio Televisión Española**; en la qual, per cert, alguna ma tindrà el partit que governa, que es, mira per a on, el **PP**. En un programa emes el 22 de febrer, en la 1, s'exponia un mapa de les llengües cooficials en **Espanya**, en el qual figurava, com a llengua oficial en Valencia, el català; afirmació que era repetida pel presentador, passant-se per baix coma el **Estatut d'Autonomia** valencià i lo que faça falta.

¿Cóm hem arribat ad esta situació? En el passat absolutament ningu considerava al valencià com una atra cosa que la llengua dels valencians, ni entre els valencians, ni entre els foraneus. Tot començà en l'aparició del nacionalisme català, de tall imperialista, que establí un programa de revisionisme històric i llingüístic per al que la tergiversació, la censura i la mentira descarada son les ferramentes principals.

Ultimament hi ha molta preocupació en determinats àmbits per la vulneració dels drets a la llibertat d'expressió i al lliurepensament. S'ha escrit molt estos dies sobre l'última edició de la fira **ARCO**, en concret a rant de ser retirades les obres d'un artista que ha exposat fotografies, entre les quals estan les dels promotors i eixecutors del "prucés", baix el paraigües de "presos polítics", i també sobre la condemna a tres anys i mig de preso imposta al raper balear **Valtonyc** per les lletres de les seues cançons, en les que parla de fusilar a polítics, o de que **ETA** actue contra ells, entre unes altres barbaritats. Les opinions poden estar dividides, però lo cert es que estos temes se debaten intensament.

De lo que no se parla mai, ni per a be ni per a mal, es de l'absoluta censura que venim patint en Valencia des de fa dècades. De l'impossibilitat de trobar vies per a difondre unes idees que siguen diferents de les del pensament únic dominant, les del catalanisme llingüístic i les del catalanisme i l'espanyolisme polític.

Aixina, venim patint en Valencia, sense que a ningu li importe,ensors polítics que creen lleis per a coartar la llibertat d'expressió, la llibertat d'ús de la llengua heretada dels nostres avantpassats i negar subvencions de l'Administració a qui no combrega en les seues rodes de moli, oblidant que eixos diners son de la ciutadania i que tots som contribuents, ¿o es que nos van a perdonar impostos als que no nos expressem en el "nuralitzat" de la **AVL**? ¡Aço si que es censura, i de la dura!

LA CITA

Si no creem en la llibertat d'expressió d'aquells que despreciam, no creem en ella en absolut.

Noam Chomsky

SUMARI

- 1
• EDITORIAL: **EL PP, LA LLENGUA I LA LLIBERTAT D'EXPRESSIO**
- 2
• LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- FENT MEMORIA: **EN HOMENAJE A CONSTANTÍ LLOMBART**
- 3
• JOCS TRADICIONALS (XXXIV): **L'ESPILL**
- RESENYA BIBLIOGRAFICA: **SENSE PÈLS EN LA LLENGUA**
- POEMA: **EN LA MORT D'EN CONSTANTÍ LLOMBART**
- 4
• PASSATEMPS
- RONDALLA: **EL SECRET DE MAÓ**

ACLARIMENT

Esta publicació està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra col·lectiva, l'encarregat de la redacció final de cada article t'llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuació de la seua preferència. Este tema es motiu de debat, però no de divisió, entre nosatres.

AVIS

Està clar que si hi ha alguna cosa en el món que mereixeria ser censurada son estos terribles avisos demanant-li que faça fotocopies d'est eixemplar per a repartir entre amics i coneguts. Però que no siga en el mes de març, que es quan aprofitem per a desijar-los unes bones festes de la Magdalena i de Falles.

ACTIVITATS CULTURALS MARÇ DE 2018

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

CasalBiB (Casal Bernat i Baldoví)

www.casalbernatibaldovi.com

Convencio (Convencio Valencianista)

www.convenciovalencianista.org

cvalencianista@gmail.com

GAV (Grup d'Accio Valencianista)

C/ Julià Peña, 3. 46018 Valencia C.

www.valencianistes.com

LRP (Lo Rat Penat)

C/ Trinquet de Cavallers, 9. Valencia C.

Tel: 963 91 09 92 // www.loratpenat.org

secretaria@loratpenat.org

RACV (Real Academia de Cultura Valenciana)

C/Avellanés 26. 46003 Valencia C.

Tel 963 91 69 65 // www.racv.es

Rogle

Vore quadro a banda en esta pagina.

1 Març (dijous)

XXX DIA DE LA LLENGUA I DE LA CULTURA VALENCIANES

Dedicat al Centenari de la Catedra de Llengua Valenciana en l'Universitat de Valencia, ocupada per Lluís Fullana.

• 18:00 h. Seu de Valencia.

MISSA en memoria d'Ausias March.

• 19:00 h. Salo del Consolat del Mar de la Llonja de Valencia (C/ Llonja, 2)

ACTE D'EXALTACIO DE LA LLENGUA VALENCIANA

• Justificació de l'acte pel Centenari, accions realitzades i en marcha, per **Vicent Ramon Calatayud**.

• Informe dels treballs i projectes de la Seccio de Llengua i Lliteratura Valencianes, per **Yoro López**.

• Remembrança de la figura de Fullana, per **Josep F. Ballester-Olmos**.

• Tancament de l'acte a carrec del Vice-deca, **Daniel Sala**.

Per a assistir s'ha de reservar invitacio en secretaria@racv.es o al 963916965.

+Info: **RACV**

3 Mar (dissabte) 12:30 h. Seu de Valencia, tomba d'Ausias March.

HOMENAGE A AUSIAS MARCH

Llectura del poema guanyador i uns atres presentats al Certamen Poetic "Parlant en Ausias March".

+Info: **GAV**

5 Mar (dilluns) 19:30h. Seu de Lo Rat Penat (C/ Trinquet de Cavallers, 9, Valencia C.)

PRESENTACIO del numero 11 de la revista **Lletrafaller** per l'editorial Foment de les Lletres Valencianes.

+Info: fomentdeleslletres.com;

7 Mar (dimecres) 20 h. Casal Fra Pere Vives - Bilbao - Maximilià Thous. C/ Germans Fabrilo, 7. Valencia C.

PRESENTACIO del poster "Línea temporal de les Falles"

Editat pel Rogle Constanti Llobart i el Casal Bernat i Baldoví.

+Info: **Rogle i CasalBiB**

(Continúa en la página següent)

FENT MEMORIA

En homenage a Constanti Llobart

J.M.M.

El dia 1 d'agost de 1928, dimecres, *Las Provincias*, es feya reso de l'inauguració del monumet a **Constanti Llobart** en **Valencia ciutat**. En la primera pagina publicava una foto baix el titol "En los Jardines del Real" en la que apareix una imatge d'aquell acte i, al peu, "Las autoridades en el acto de inauguración del monumento al fundador de Lo Rat Penat, don Constantino Llobart". Un homenage al fundador de **Lo Rat Penat** que arribava trenta-cinc anys despuix del seu obit.

La calitat de la copia digital del periodico a la que hem tengut acces no es massa bona, pero s'aprecia a l'esquerra de l'imatge el bust sobre pedestal de Llobart i, junt ad ell, la **Senyera**, mentres que a la dreta hi ha un nodrit grup de persones (ratpenatistes i autoritats) i darrere d'elles un estandart.

Nos ha paregut una bona ocasio fer-nos reso d'esta noticia d'ara fa 90 anys per a homenajar a Llobart, enguany, en el 125 aniversari del seu falliment, que es complirà el 30 d'este mes.

Seguint en la noticia, que amplament se relatava en la pagina 3 del diari, baix l'epigraf "El cincuentenario de 'Lo Rat Penat'" i el subtitul "El busto de Constantino Llobart", es dona informacio precisament de com commemorava l'entitat valencianista els seus cinquanta anys d'existencia, i de quina millor manera que recordant i immortalisant en un bust al seu fundador.

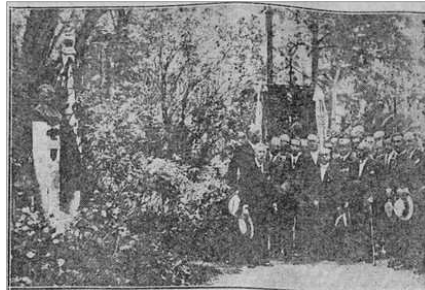
La comitiva, que ixque de la seu social ratpenatista a les 12:00 h, precedida de la Senyera, feu cap als **Jardins dels Vivers**, al lloc a on s'havia instalat el monument. Allí acodia tambe la Corporacio municipal, presidida pel llavors alcalde de Valencia, el **Marqués de Sotelo**, En **Carlos Sousa Álvarez de Toledo**, junt ad atres autoritats.

L'acte inaugural s'inicia en la llectura, per part del secretari de Lo Rat Penat, en **Vicent Ferran**, de

l'acta en la que s'havia pres l'acort d'erigir el monument. Seguidament prengue la paraula el president de l'entitat, En **Facunt Burriel**, que pronuncià un discurs lloant la figura de Constanti Llobart i agraint la presencia i recolzament de la Corporacio municipal.

L'alcalde, el Marqués de Sotelo, despuix de fer public lo honrat que es sentia per poder participar en l'acte, parlà del fet d'associar a la Corporacio a "actos como

aquel que tanto hablan de la cultura y de la gratitud del pueblo valenciano", dedicà tambe unes paraules al fundador de Lo Rat Penat i acaba dient que: "El Ayuntamiento siempre estaría dispuesto a cooperar en toda obra, como aquella en que se daba un alto ejemplo de patriotismo, honrando a los hombres que glorificaron el nombre de Valencia".

INAUGURACIO DEL MONUMENT
LAS PROVINCIAS (01/08/1928)

El **Himne Regional** i la **Marcha Real** posaren fi a l'acte; encara que la celebracio del cinquantenari continuà per la nit, en el marc de la **Fira de Juliol**.

En el Pabellon Municipal s'organisava una velada lliteraria i un ball de gala que se-

rien presidits per la **Regina dels Jocs Florals**, la senyoreta **Sara Pérez de Sanmillán i Fontanals**, filla dels marquesos de Benicarlo. La velada, a la que assisti entre unes atres autoritats el **General Sanjurjo**, començà en un discurs del president, Facunt Burriel, el qual el dedicà a enaltir a tots els autors que en la seua creativitat tant havien fet per la consolidacio de la lliteratura valenciana, complementant-lo en alguns paragrafs d'elevat contingut patriotic. Seguidament es feu llectura de diferents composicions poetiques per part dels seus autors: **Lluís Cebrí i Mezquita** –provablement l'unic viu entre els presents que havia participat en l'acte fundacional de Lo Rat Penat–, **Ramon Andrés Cabrelles**, **Josefina Cantó**, **J. M. Juan García**, **Jesus Morante Borrás** i **Angeli Castañer**.

El discurs de l'alcalde posava fi a la velada lliteraria, que s'allargà en el ball fins la matinada.

Hui podem vore el monument a Llobart en els **Jardins del Real** (els Vivers), en el lloc a on s'emplaçà, junt al monticel conegut com montanyeta d'Elio. Es tracta d'un bust en bronze que descansa sobre una columna-pedestal de pedra del terreny; un parament de pedra, entre dos pilastres, situat darrere del monolit completa el conjunt. L'efigie, de gran realisme, se li deu al

MONUMENT A CONSTANTI LLOBART. JARDINS DELS VIVERS

seu discipul i amic Ramon Andrés Cabrelles, que sense dubte s'inspirà en el retrat que li realisà **Pinazo** a Llobart. El simbol de Lo Rat Penat i l'escut de la capital valenciana, fets en bronze, i l'inscripcio "A Constanti Llobart", ademes de la sentencia "Tot s'ho mereix Valencia, per a Valencia tot. Fon son lema", son els elements que decoran la columna i perpetuen el nom de l'insigne pare de la **Renaixença** valenciana.

L'espill

Es un eixerçici d'inventiva, memoria, fantasia, motriu, postural, d'observacio rapida i tambe de llealtat, puix està prohibit espisar a l'atre equip.

S'alineen en dos files els equips, u enfront de l'atre. El segon equip es posiciona d'esquenes al primer.

A la veu de ¡¡ya!!, el primer equip crea postures (trau la llengua, alça una cama, creua els braços...) cada u segons la creativitat que tinga, i se queden quets com estatuets.

Qui mana torna a dir ¡¡ya!! i el segon equip se gira a observar mirar les posicions del primer equip, i intentant cada u mirar observar be a qui te enfront, atent i rapit.

Seguidament, qui mana en el joc, dona una atra orde i a la veu de ¡¡ya!! el primer equip torna a la posicio normal.

Ara tots els del segon equip, de memoria, hauran de copiar les postures que han observat, com si foren el reflex d'un espill.

Qui mana passarà revista i dictaminarà qui ho ha fet mal, que en este cas haura de pagar penyora.

RESENYA BIBLIOGRAFICA

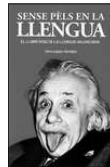
J.M.M.

López Verdejo, Voro

Sense pèls en la llengua. El llibre roig de la llengua valenciana.

Col. Fanals, 17. L'Oronella. Valencia, 2017

300 pàgines

Baix este titol sugerent i un tant provocador, l'autor, a lo llarc de trescentes pàgines, repartides en desset capítuls, aborda diferents qüestions a l'entorn de la llengua valenciana: la seua singularitat i el seu qüestionament, el dogma de l'unitat de la llengua, els obscurs pactes polítics –ben proxims en el temps– que desnaturalisades autoritats signaren per a subyugar-nos, llingüísticament i culturalment, buscant el benefici personal o en pos de conseguir la governabilitat d'un estat que nos margina i humilia sempre que pot...

L'examen d'alguns periodos historics, l'aproximacio ad alguns events, com el Congrés de la llengua catalana i els relatius a "acorts" ortogràfics, l'anàlisi de la creacio d'institucions en grau de sucursals, com es el cas de la AVLl, un capítul sobre l'expansionisme del catalanisme iniciat a finals del segle XIX, l'espòli d'obres d'art i de la lliteratura valenciana o l'obscura decisio de la RAE sobre la definicio de "valencià", en son alguns dels temes que componen esta obra.

Sense pèls en la llengua son tractats personages, se descriuen actituts i actuacions, se fa memoria de fets i se parla de la llengua valenciana, a l'hora que se reflexiona sobre la necessitat d'incrementar l'estima per ella, pel seu us, per coeixer les seues particularitats i la seua historia mes recent.

L'últim capítul, "El cuc esta dins de la poma. *To be continued*", se suma als anteriors com una alerta a la llarga llista de manipulacions, pressions i interessos descrits, un advertiment que apunta a la vulnerabilitat de la RACV somesa a pressions per a que abraçe els obscurs interessos de la AVLl, la qual cosa encara topeta en suficient resistència en la centenaria institucio; mes, com promet l'autor, "To be continued".

CONTACTA EN NOSATRES

Apartat de Correu 527

46002 Valencia ciutat

rogleconstantillombart@gmail.com

Rogle en Internet

Facebook: [Rogle Constanti Llobart](#)

Twitter: [@rogleconstanti](#)

Tots els eixemplars editats fins ara estan, en pdf, en: www.rogleconstantillombart.com

www.pjvalencianista.org

I se poden llegir tambe en:

<http://issuu.com/rogleconstantillombart>

COLABORA EN EL ROGLE

Donar difusio ad esta publicacio es la millor forma de col·laborar en nosatres. Tambe pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **colaborador** (12 € a l'any), i t'enviarém a casa tots els numeros que es publiquen durant l'any.

Si tens voluntat de fer alguna puntual aportacio economica, tambe te quedariem molt agraits. El nostre numero de conte, en **Caixa Ontinyent**, es:

ES61 2045 6014 65 3000195833

ACTIVITATS CULTURALS

MARÇ DE 2018

(Ve de la pagina anterior)

10 Mar (dissabte) Hora per determinar. Museu de la Seda. C/ Hospital. Valencia C.

TOTS ELS DIES 9. Homenage a Joaquim Manuel Fos.

Visita al Museu de la Seda.

Per a assistir s'ha de reservar invitacio.

Preu: 6 eu.

+Info: **Rogle i Convencio**

11 Mar (dumenge) Plaça de l'Ajuntament. Valencia C.

Les **Juventuts del GAV** conviden a tots a acodir en Reals Senyeres al costat del Balco de l'Ajuntament abans de la mascletà. S'aconsella aplegar en un parell d'hores d'antelacio, puix la plaça s'ompli pronte.

En acabant hi haura paella popular en la seu del GAV. (S'ha de reservar.)

+Info: **GAV**

23 Mar (divendres) Hora per determinar. Iglesia parroquial de Benifayo.

VELADA POETICA en honor a la Mare de Deu dels Dolors, patrona dels poetes valencians.

Intervindran els poetes: Donis Salvador, Sito Sanchis, Immaculada Ballester, Mª Jesús Coves, Enric Vicent Almedo, Rafael Melià i Josep A. Aymemir. El prolec estara a carrec de Ampar Cabrera.

+Info: **LRP**

24 Mar (dissabte) 11 h. Cementeri General de Valencia C.

OFRENA DE FLORS en la tomba de Constanti Llobart

+Info: **Rogle**

30 Mar (divendres) 20 h. Seu del GAV.

LLECTURA DE POEMES: "Jornada de poetes festius en Llengua Valenciana".

+Info: **GAV**

POEMA

En la mort d'En Constantí Llobart

Huy la musa valenciana,
concirosa y afligida,
va per tu de dol vestida
per lo monte y per la plana,
perque li ha mancat promptana
una flor en son jardí,
un estel en son matí,
un apóstol á sa idea,
un escut á sa grandea,
y á sa llengua un paladí.

Josep Mª Puig Torralva

Publicat en *Lliris y Cartes. Poesies valencianes*. Establiment Tipografic Domenech. Valencia, 1899

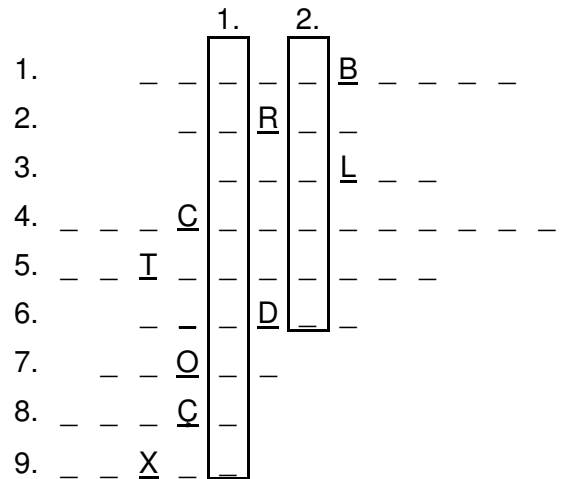
Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions.

1. Fulla prima i allargada que ix de la fusta, normalment en forma d'espiral, quan el fuster li passa la plana o la treballa.
2. Molt fertil, ple de fruits o fecund.
3. Membrana o campaneta que tenim en el vel del paladar.
4. Via o carrer per al transit de vehiculs que recorre el perimetro exterior d'una ciutat rodejant-la.
5. Membrana de les fosses nassals que conté els receptors del sentit de l'olfat.
6. Facil de mastegar, deformar o partir. Immadur. Allo que no ha arribat al seu estat definitiu. Persona afectuosa o carinyosa.
7. Natural de la ciutat de Troya.
8. Utensili de diverses formes, generalment compost de dos peces, els extrems de les quals se junten per a fer pressio sobre alguna cosa i subjectar-la.
9. Porter d'un tribunal o edifici public. Antigament, porter que servia en un palau, especialment a l'entrada de les habitacions reals.

La solucio a peu de pagina.

PARAULES VERTICALS

1. Mostrar enuig o descontent parlant en un to malhumorat, en veu baixa o entre dents i en paraules que a penes s'entenen.
2. Pervertir, corrompre a una persona.

RONDALLA

J.P.B.

El secret de Maó

Maó, regnava en Irlanda en la província de Leinster i acostumava a tallar-se el monyo una vegada a l'any.

L'home encarregat d'este treball era triat per sorteig entre la gent del poble i, només acabar la faena, era assassinat. La raió d'aço era que Maó tenia les orelles tan grans com les d'un cavall i no volia que ningú ho sabera.

En una ocasió la persona elegida per a la tasca fon un home pobre que vivia en sa mare viuda. Pregà i plorà tant per la seua vida, llamentant-se

de que ningú cuidaria en avant de sa mare, que el rei acceptà no matar-lo en la condició de que jurara que mai

revelaria el seu secret. Aixina pogué el jove tornar en sa mare.

Pero el secret començà a obsessionar la seua ment. Caigué a punt de morir i hagueren de cridar a un **druïda** per a que l'atenguera. Este digué: "Es el secret que guarda el que l'està matant i no se posarà bo fins que no li ho conte ad algu. Per a recuperar-se, ha de buscar un lloc en el que se troben quatre camins, girar a la dreta i dir-li el secret al primer arbre que trobe."

ARPISTE EN PRESENCIA DE LA CORT. DE KRAMMER FRANZ

El jove seguí les indicacions del savi al peu de la lletra i se trobà davant d'un **salze**. Recolzà els llavis sobre la

corfa, **murmurà** el secret i tornà a sa casa **lliberat**.

Ocorregué que, uns dies mes tart, a l'arpiste Craftiny se li trencà la seua arpa i, necessitant-ne una nova, anà a buscar un arbre adequat per a fabricar-la, venint a elegir el mateix **salze**. Craftiny el tallà, confeccionà l'arpa en la seua fusta i, la mateixa nit que l'acabà, tocà davant dels invitats del rei.

Quan posà els seus dits sobre les cordes, els invitats sentiren clarament que les notes formaven les paraules: "Dos orelles de cavall te el rei Maó".

El rei, veent que el seu secret havia quedat descobert, se llevà la **capucha** en la que se solia cobrir i se mostrà tal qual era. Aixina fon cóm mai mes mui-gue ningú per culpa d'eixe misteri.

Adaptacio i traduccio a la llengua valenciana d'una rondalla celta treta de la web educapeques.com

GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio)
Capucha/ capelluça/ capiro/ capell: Peça de roba que generalment va unida a una capa o una atra peça de vestir i que servix per a cobrir el cap, generalment te una forma conica.
Druïda: Membre, tant masculi com femeni, de la classe sacerdotal dels antics

celtes, depositaria del saber sagrat i profa.
Lliberat/ lliurat/ salvat: Se diu d'aquell o d'allo a lo que se li han llevat les carregues que tenia.
Murmurà de murmurar/ remorejar/ marmolar: Parlar en veu molt baixa. Tambe, malparlar d'algu o d'alguna cosa.

Salze/ salguera/ ploro/ plorador: Arbre caducifoli o semiperenne que pot aplegar fins a 20 metros d'altura, de branques erectes i flexibles que pengen, fulles llanceolades blanquinoses per l'enves i en pels sedosos, flors sense calic ni corola i fruit capsular. Sol trobar-se en zones humides i prop de l'aigua.

Solucio:

Verticals: 1. REGUINYAR 2. MALVAR 1. BORMBALLA 2. FERÀÇ 3. GALLET 4. CIRCUMVALACIO 5. PITUTITARIA 6. TENDRE 7. TROYÀ 8. PINÇA 9. UIXER

I RECORDA...La nostra primera paraula es **reguinyar**. Es **reguinyos** la persona que reguinya molt, a sovint o de tot. El mal geni o mal humor es un **reguiny**. Eix. *Mai està conforme en res, se passa el dia reguinyant per tot.*

La nostra segona paraula es **malvar**. Es **malvat** la persona mala, perversa. Diém **malvadament** ad allo que es en maldat. Eix. *Les noves amistats que freqüenta estan malvant-lo cada vegada mes.*